

# Studieplan for Tysk, årsstudium (2006–2007)

## Fakta om programmet

**Studiepoeng:** 60

**Studiets varighet:** 1 år

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Studiested:** Høgskolen i Østfold

## Kontakt

**Studieveileder:** Tove Sørum

**Telefon:** +47 696 08 384

**E-post:** studier@hiof.no

Fakultet for lærerutdanninger og språk

## Innholdsfortegnelse

- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

## Oppbygging og gjennomføring

### Studiets oppbygging og innhold

Årsstudium i tysk som enkeltstudium eller som del av en bachelorgrad (Tenk)

Årsstudiet er et integrert studium. Det betyr at faget utgjør en naturlig helhet. Det undervises i følgende hovedemner (se de enkelte emnebeskrivelser):

SFT10003: ALLMENN LINGVISTIKK FOR SPRÅKSTUDENTER (5 poeng)

SFT10102: SPRÅK, TEKST OG SITUASJON (15 poeng)

SFT10703/SFT10803: SYNTAKS OG SKRIFTLIG SPRÅKFERDIGHET (15/20 poeng, se under)

SFT10903: GRUNNKURS I TYSKSPRÅKLIG LITTERATUR (15 poeng)

SFT10502: MUNTLLIG SPRÅKFERDIGHET OG KULTURKUNNSKAP (10 poeng)

Studenter som har eksamen i Allmenn lingvistikk for språkstudenter eller tilsvarende fra før, må ta 20 studiepoeng i Syntaks/skriftlig språkferdighet.

Oversikt over studiets organisering:

For studenter som ikke har Allmenn lingvistikk for språkstudenter fra før:



For studenter med Allmenn lingvistikk for språkstudenter fra før gjelder følgende:



## Organisering og læringsformer

All undervisning foregår på tysk, dels i forelesninger og seminarer, dels i mindre grupper. Noe undervisning organiseres som prosjektarbeid. Bortsett fra i muntlig språkferdighet er undervisninga ikke obligatorisk, men det er en stor fordel å følge den regelmessig og delta aktivt. Seminar- og gruppeundervisning krever at studentene bidrar. Det gis jevnlig tilbud om oppgaveskriving i alle disipliner hvert semester. Arbeids- og undervisningsformer er i tråd med Kvalitetsreformen. Hvert år flytter vi to uker av undervisninga til et tyskspråklig land. Bruk av biblioteket er integrert i undervisninga.

## Vurdering

Eksamen i Allmenn lingvistikk for språkstudenter finner sted omtrent midt i 1. semester. Videre har studiet eksamen i slutten av hvert semester. Ved eksamen besvares alle oppgaver %3 bortsett fra oversettelsen fra tysk til norsk %3 på tysk. Ingen hjelpemidler er tillatt. Noen emner benytter mappevurdering (inkl. underveisveiledning). Det benyttes en karakterskala med 5 trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Unntaksvis brukes vurderingsuttrykket bestått/ikke bestått, og dette vil i så fall framgå av emnebeskrivelsen. Det vises også til HiØs forskrifter og reglementer for eksamen og til avdelingens %DUtfillende retningslinjer for innleveringer (arbeidskrav og del av mappe), samt klage og ny og utsatt eksamen hvor dette inngår i emnet%D.

## Litteratur

Se de enkelte emnebeskrivelsene.

## Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Eva L. Björk

## Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

---

## Høst 2006

### Obligatoriske emner 06/07

|  |        |
|--|--------|
| SFT10003<br>Lingvistik for språkstudenter                            | 5 stp  |
| SFT10102<br>Tysk: Språk, tekst og situasjon                          | 15 stp |
| SFT10502 · Del 1 av 2<br>Tysk: Muntlig språkferdighet/kulturkunnskap |        |
| SFT10703 · Del 1 av 2<br>Tysk: Syntaks og skriftlig språkferdighet   |        |
| SFT10903 · Del 1 av 2<br>Tysk: Grunnkurs i tysk litteratur           |        |

## Vår 2007

### Obligatoriske emner 06/07

|  |        |
|--|--------|
| SFT10502 · Del 2 av 2<br>Tysk: Muntlig språkferdighet/kulturkunnskap | 10 stp |
| SFT10703 · Del 2 av 2<br>Tysk: Syntaks og skriftlig språkferdighet   | 15 stp |
| SFT10903 · Del 2 av 2<br>Tysk: Grunnkurs i tysk litteratur           | 15 stp |

# SFT10003 Lingvistikk for språkstudenter (Høst 2006)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 5

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Emneansvarlig:** Frode Lundemo

**Undervisningsspråk:** Norsk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Praksis
- Eksamen
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk del av Årsstudium i tysk, årsstudium i engelsk og Årsstudium i fransk i lærerutdanningen; del av valgfri 60 poengsenhet som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

## Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Generell studiekompetanse eller tilsvarende

## Undervisningssemester

De fire første ukene av første semester, del av 60- poengsenhet engelsk, tysk og fransk i lærerutdanningen.

## Innhold

Kjernepensum konsentreres rundt emnene semantikk, språklydlære (fonetikk og fonologi), morfologi og syntaks. Diakron lingvistikk og

sosiolingvistikkk kan også trekkes inn. Pensum gjennomgås primært i forelesningsform, men det vil også arbeides med oppgaveløsning.

## Praksis

Ingen.

## Eksamen

Skriftlig eksamen (3 timer). Det gis karakteren bestått/ikke bestått

## Litteratur

Kristoffersen, Kristian Emil/SIMONSEN, Hanne Gram/Sveen, Andreas(red.): Språk. En grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget, 2005. ISBN 82-15-00760-0.

# SFT10102 Tysk: Språk, tekst og situasjon (Høst 2006)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 15

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk.

Del av årsstudium i tysk/tysk i lærerutdanninga. Del av 60-poengenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur eller fireårig lærerutdanning

## Undervisningssemester

Høstsemester

## Innhold

- *Morfologi:* Studentene får innsikt i grunnleggende sider ved språkssystemet i tysk. Undervisninga gis primært i form av øvelser.
- *Skriftlig språkferdighet:* Undervisninga vil i stor grad gis i form av øvelser og forutsetter at studentene bidrar aktivt. De forskjellige språklige emnene vil framfor alt bli presentert ved at en kontrasterer norsk og tysk på et praktisk plan. Det legges mest vekt på å innøve grunnleggende grammatikk, f. eks. morfologi og praktisk syntaks, og å oppnå en sikker og funksjonell språkbruk.
- *Fonetikk og regional variasjon:* Hoveddelen omfatter en artikulatorkisk beskrivelse av de enkelte tyske standardlydene og en del fenomen innafor fonetikk som volder norsktalende problem når de skal snakke tysk. Eksempler på regional variasjon vil gis ut fra språkprøver.

- *Muntlig språkferdighet:* Vi konsentrerer oss om ordforråd, morfologi, syntaks og uttale. I språk-/datalogoriet arbeides det dels med uttaleøvelser, dels med tekster med aktuelt eller generelt innhold. Det legges vekt på interkulturell kommunikasjon, og en tar utgangspunkt i norske tekster som skal sammenfattes og tilrettelegges for tysktalende. I gruppeøvelsene arbeider vi interaktivt. Delvis beskjeftiger vi oss med å utvide det daglige ordforrådet, delvis konsentrerer vi oss om oppfølging av arbeidet i språklaboratoriet.

## Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, øvelser, bruk av språklaboratorium og multimediarom.

## Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Den enkelte student må delta på minst 80% av øvelsene i muntlig språkferdighet. Kandidater som har vært til stede på mindre undervisning enn dette, må levere begrunna søknad om adgang til eksamen til eksamenskontoret.

I muntlig skal det innleveres (fortrinnsvis digitalt) én oppgave til avtalt tid.

## Eksamen

Skriftlig eksamen (5 timer) og mappevurdering (3 oppgaver) i muntlig. Skriftlig eksamen (5 timer): Til denne eksamen prøves morfologi, skriftlig språkferdighet og fonetikk. Kandidatene prøves i pensum fra morfologi og i grunnleggende ferdigheter oppøvd i språkferdighet. Det gis flere oppgaver der kandidatene skal vise at de behersker og kan redegjøre for det sentrale i morfologien. I fonetikk gis 6-8 spørsmål fra det teoretiske pensum.

Mappevurdering i muntlig: Her prøves fonetikk (uttale) og muntlig språkferdighet. Den enkelte student går ut fra en norsk tekst, får beskrevet en samtalepartner og i hvilken tenkt situasjon en befinner seg. Ut fra disse forutsetningene sammenfattes og tilrettelegges denne teksten på tysk (ca. 4 minutter). Det blir gitt 2 oppgaver som leveres (fortrinnsvis digitalt) til avtalte tidspunkt i løpet av semesteret. Det vil bli lagt vekt på språk, (også uttale), interkulturell kompetanse og presentasjon.

## Litteratur

Morfologi, Skriftlig språkferdighet: REITEN, Håvard: Tysk grammatikk. Oslo: Aschehoug 1995, s. 25-143.

Fonetikk: LUNDEMO, Frode: Deutsche Fonetik. Halden, siste utgave.

Muntlig språkferdighet: NYBØLE, R. Steinar/SOLFJELD, Kåre: Wenn jemand eine Reise tut, so kann er/sie was erzählen. Begleitheft. Halden 2003. I tillegg et uttalekurs i fonetikk.

# SFT10502 Tysk: Muntlig språkferdighet/kulturkunnskap (Høst 2006–Vår 2007)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 10

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Emneansvarlig:** Steinar Nybøle

**Undervisningsspråk:** Norsk

**Varighet:** 1 år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk. Del av årsstudium i tysk og del av 60-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

## Undervisningssemester

Høst- og vårsemester

## Innhold

Kulturkunnskap: Litteratur og kulturkunnskap koordineres. I 1. semester arbeider vi med tidsrommet fra 1945 og fram til i dag innafor politisk historie, kultur- og litteraturhistorie. I 2. semester behandles tidsrommet fra 1815 og fram til 1945. I tillegg kommer samfunnskunnskap (emner innafor f. eks. geografi, politisk system, økonomiske og sosiale strukturer og skolesystem).

Muntlig språkferdighet: Det tas utgangspunkt i pensum i kulturkunnskap. Studentene vil bl. a. få i oppgave å legge fram relevante tema for gruppa. Foruten presentasjoner består undervisninga av samtaleøvelser.

## Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, øvelser, presentasjoner



# Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Den enkelte student må delta på minst 80% av øvelsene i muntlig språkferdighet. Kandidater som har vært til stede på mindre undervisning enn dette, må levere begrunna søknad om adgang til eksamen til eksamenskontoret.

## Eksamen

Muntlig eksamen, ca. 20-25 minutter. Eksamen består av to deler: en presentasjon og en eksaminasjon. Kandidatene skal først holde en presentasjon (ca. 8 minutter). Tema for presentasjonen velger kandidaten selv etter samråd med faglærer. Gjennom presentasjonen skal kandidatens evne til å legge fram et tema på en selvstendig og ubunden måte prøves. Det legges ved bedømmelsen vekt på innhold, presentasjonsteknikk og mest mulig korrekt språk. I tillegg kommer en eksaminasjon i pensum i kulturkunnskap.

## Litteratur

Deler av SAUER, Fritz Joachim (Hg.): Neue Dreiländerkunde. Berlin (nyeste utgave). SCHMID, Gerhard Friedrich: Kleine Deutschlandkunde. Ein erdkundlicher Überblick. Stuttgart 1996 el. seinere.

Deler av VESTLI, Elin Nesje: Deutschsprachige Literatur und Literaturgeschichte von Johann Wolfgang von Goethe bis Else Lasker-Schüler (kjøpes på høgskolen).

Anbefalt referanselitteratur: GUTJAHR, Hans-Joachim (Hg.): Duden. Basiswissen Schule. Geschichte. PAETEC 2003 (inkl. CD-ROM).

# SFT10703 Tysk: Syntaks og skriftlig språkferdighet (Høst 2006–Vår 2007)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 15

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Emneansvarlig:** Kåre Solfeld

**Undervisningsspråk:** Norsk

**Varighet:** 1 år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Eksamen
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk. 15 studiepoeng for studenter som ikke har Allmenn lingvistikk for språkstudenter eller tilsvarende fra tidligere.

Del av årsstudium i tysk/tysk i lærerutdanninga. Del av 60-poengenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur

## Undervisningssemester

Semester/varighet: Høst- og vårsemester

Tid: 1. og 2. semester bachelor/tysk årsstudium/TLU

## Innhold

Syntaks: Studentene får innsikt i grunnleggende sider ved språkssystemet i tysk.

Skriftlig språkferdighet: Det praktiske og teoretiske grunnlaget fra første semester videreføres mot et mer presist, nyansert og variert språk. Det vil her bl. a bli arbeidd med fri skriftlig produksjon. Evnen til å forstå tysk oppøves ved trening i å oversette tyske tekster til norsk.

## Undervisnings- og læringsformer

Undervisninga gis primært i form av øvelser.

# Eksamen

Skriftlig eksamen (6 timer). Til pensum i syntaks gis flere spørsmål, som tester kandidatens kunnskaper i analyse og terminologi og evnen til å formulere og bruke grammatiske regler. I skriftlig språkferdighet gis en oversettelse av en ukjent tekst fra norsk til tysk og en oversettelse av en ukjent tekst fra tysk til norsk. Ved bedømmelsen blir det primært lagt vekt på at kandidatene skriver et mest mulig korrekt grammatisk tysk, har god formuleringsevne og viser god tekstforståelse.

Mappeevaluering i fri skriftlig produksjon. Det er obligatorisk at studentene i løpet av semesteret leverer fire arbeider i fri skriftlig produksjon. Oppgavene gis med éi ukes frist, og det gis ikke anledning til å forbedre besvarelsene seinere. To av de innleverte arbeidene legges til grunn for sensur. Det er opp til den enkelte student å velge ut de arbeidene som skal være tellende. Det legges stor vekt på grammatisk korrekthet og god formuleringsevne.

Skriftlig eksamen danner det primære grunnlaget for karakterfastsettelsen. Mappeevaluering brukes justerende.

# Litteratur

REITEN, Håvard: Tysk grammatikk. Oslo: Aschehoug 1995, s. 7-23, 145-271 og 326-329.

SOLFJELD, Kåre: Satzsyntax. Kompendium. Halden 2000.

# SFT10903 Tysk: Grunnkurs i tysk litteratur (Høst 2006–Vår 2007)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 15

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Emneansvarlig:** Peter Langemeyer

**Undervisningsspråk:** Norsk

**Varighet:** 1 år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Eksamen
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk. Del av årsstudium i tysk. Del av 60 poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur

## Undervisningssemester

Semester/varighet: Emnet går over 2 semestre. Innføring i litteraturvitenskap for årsstudium i engelsk og tysk inngår i 1. semester.

Tid: Første og annet semester bachelor/tysk og tysk årsstudium

## Innhold

I 1. semester konsentrerer vi oss om tyskspråklig etterkrigslitteratur. I annet semester arbeider vi med litteratur som er skrevet i perioden fra tidlig 1800-tall (Goethes Faust) og fram til 1945. Tyskspråklig barne- og ungdomslitteratur er representert i begge semestre.

## Eksamen

Mappevurdering. Vurdering skjer på grunnlag av ei mappe med tekster som studentene skriver i løpet av studieåret. Det blir gitt oppgaver i både høst- og vårsemesteret, oppgavene skal leveres til avtalte tidspunkt. Studentene får individuell underveis-veiledning.

Mappa består av 2 oppgaver av mindre omfang (ca. 1-2 sider) og 2 oppgaver av større omfang (ca. 4-5 sider) hvert semester. Oppgavene skal være maskinskrevne (1 1/2 linjeavstand), inneholde kildehenvisninger og korrekt noteapparat. Ved bedømmelsen blir det tatt hensyn til tekstforståelse, analytisk evne, kunnskapsnivå og formuleringsevne.

# Litteratur

## 1. semester:

ASKAN, Katrin: Aus dem Schneider (BVT Berliner Taschenbuch Verlag Bd. 76008).

BORCHERT, Wolfgang: Nachts schlafen die Ratten doch (K).

CELAN, Paul: Todesfuge (K).

DÜRRENMATT, Friedrich: Romulus der Große. Eine ungeschichtliche historische Komödie in vier Akten (Diogenes Taschenbücher Nr. 23042).

EICH, Günter: Inventur (K).

FRIED, Erich: Gespräch über Bäume (K).

HERMANN, Judith: Sommerhaus, später. Erzählungen (Fischer Taschenbuch Verlag 14770; følgende fortellinger leses: Rote Korallen, Sonja og Sommerhaus, senere).

JANDL, Ernst: ottos mops (K), schtzngrmm (K), falamaleikum (K), auf dem land (K).

KUNERT, Günter: Über einige Davongekommene (K).

STEINHÖFEL, Andreas: Beschützer der Diebe, dtv Junior, dtv Taschenbücher Bd. 70411, 1996 dtv, ISBN 3-423-70411-X,

VESTLI, Elin Nesje: Deutschsprachige Nachkriegsliteratur von Wolfgang Borchert bis Judith Hermann (kjøpes på høgskolen).

De kortere tekstene (K) står i et eget teksthefte, som fås sammen med kompendiet.

## 2. semester:

BRECHT, Bertolt: Fragen eines lesenden Arbeiters (K).

BRENTANO, Clemens: Wiegenlied (K), Abendständchen (K).

DROSTE-HÜLSHOFF, Annette von: Am Turme (K).

EICHENDORFF, Joseph von: Mondnacht (K), Sehnsucht (K), Der frohe Wandersmann (K).

GOETHE, Johann Wolfgang von: Faust I (Utdrag. Vi leser linjene 43-353 (Prolog im Himmel), 354-385 (Nacht), 1178-1237 (Studierzimmer), 1530-1738 (Studierzimmer), 2606-4615 (Gretchenszenen). Dtv Taschenbücher Bd. 2623, også andre utgaver kan brukes, men de må ha linjenummerering).

GRIMM, Jacob und Wilhelm: Dornröschen (K), Schneewittchen (K).

HAUPTMANN, Gerhart: Bahnwärter Thiel (Reclam UB Nr. 6617/EinFach Deutsch).

HEINE, Heinrich: Die schlesischen Weber (K), Loreley (K).

HOFFMANN, Heinrich: Der Struwwelpeter (Diogenes eller annen utgave).

BUSCH, Wilhelm: Max und Moritz (Esslinger Verlag Schreiber/Junior International eller annen utgave).

KÄSTNER, Erich: Drei Männer im Schnee. Eine Erzählung (dtv Belletristik 11008).

KAFKA, Franz: Der Proceß (Reclam, Universal-Bibliothek 9676).

LASKER-SCHÜLER, Else: Mein blaues Klavier (K).

SPYRI, Johanna: Heidis Lehr- und Wanderjahre (Diogenes 2000).

VESTLI, Elin Nesje: Deutschsprachige Literatur und Literaturgeschichte von Johann Wolfgang von Goethe bis Else Lasker-Schüler (kjøpes på høgskolen).

De kortere tekstene (K) står i et eget teksthfte, som fås sammen med kompendiet

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:51:57